

รายงานการรับคณะข้าราชการพลเรือน(กพ.) ขายแดนใต้ รุ่นที่ 2 ประจำปี 2563
โครงการพัฒนาออยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงราย
วันอาทิตย์ที่ 26 มกราคม 2563

1. ข้อมูลคณะ

ที่มาและความสำคัญ	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ ลงวันที่ 4 ธันวาคม 2562 ขอความอนุเคราะห์นำคณะข้าราชการพลเรือน (กพ.) ขายแดนใต้ รุ่นที่ 2 จำนวน 100 คน ศึกษาดูงานโครงการพัฒนาออยตุงฯ วันอาทิตย์ที่ 26 มกราคม 2563
วัตถุประสงค์	เรียนรู้แนวทางในการทำงานด้านการพัฒนาที่มีสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเป็นต้นแบบการพัฒนาโดยใช้หลักการ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา แก้ไขปัญหา และยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่เพื่อนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ขายแดนภาคใต้
ระดับ	ความสำคัญ : 1 เป็นหน่วยที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับมูลนิธิโดยตรง เนื้อหา: 2 การท่องเที่ยวเชิงเรียนรู้ หลักการทำงานด้านการพัฒนาทางเลือกที่ยั่งยืนของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ในภาพรวม รวม 3 คะแนน
องค์ประกอบคณะ	ข้าราชการพลเรือน(กพ.) ขายแดนใต้ รุ่นที่ 2 จำนวน 100 คน ผู้ประสานงานคณะ - คุณปฐมพงษ์ ประคำทอง 087-164-6166
เจ้าหน้าที่รับคณะ	ผู้ประสานงานของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ - นางสาวกนกวรรณ รัชตัญญิทธิพิทย์
แหล่งงบประมาณสนับสนุน	คณะจ่ายเองทั้งหมด 912062135

2. กำหนดการ

คณะข้าราชการพลเรือน (กพ.) ขายแดนใต้ รุ่นที่ 2 ประจำปี 2563

ณ โครงการพัฒนาออยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงราย

วันที่ 26 มกราคม 2563

วันที่/เวลา	กำหนดการ
วันที่ 26 มกราคม 2563	
08.00 - 09.00 น.	คณะเดินทางจากโรงแรมที่พักในจังหวัดเชียงรายถึงโครงการพัฒนาออยตุงฯ
09.00 – 10.00 น.	รับชมวิดีโอทัศน์โครงการพัฒนาออยตุงฯ ณ ห้องออติทอเรียม หอแห่งแรงบันดาลใจ
10.00 – 10.30 น.	ชมหอแห่งแรงบันดาลใจ "เรื่องราวของราชสกุลมหิดล ผ่านพระราชจริยวัตร ปรัชญา และหลักการทรงงานที่เรียบง่าย พระวิริยะอุตสาหะที่มุ่งพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย และสร้างประโยชน์สุขแก่แผ่นดินที่ต่างทรงเป็นแรงบันดาลใจให้กันและกัน เพื่อให้คนไทย โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ ได้เรียนรู้และเข้าใจบทบาทของราชสกุลมหิดลที่มีต่อคนไทยและแผ่นดิน อีกทั้งสร้างแรงบันดาลใจและจุดประกายให้ผู้ที่มาเยี่ยมชมคติดี มุ่งมั่นประพฤติดี ปฏิบัติดี เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมต่อไป"
10.30 – 11.00 น.	ชมพระตำหนักออยตุง "พระตำหนักออยตุงเป็นที่ประทับและที่ทรงงานของสมเด็จพระเจ้า เพื่อพระองค์จะได้สังเกตและทำงานพัฒนาอย่างใกล้ชิด “บ้านที่ออยตุง” เกิดจากพระราชกระแสรับสั่ง “ถ้าไม่มีโครงการพัฒนาออยตุงฯ ฉันจะไม่สร้างบ้านอยู่ที่นี่” พระตำหนักออยตุงจึงเป็นสัญลักษณ์แสดงความเรียบง่ายและการทรงงานหนักเพื่อพลกนิกรของพระองค์"
11.00 – 11.30 น.	ชมสวนแม่ฟ้าหลวง "สวนไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาวแห่งนี้เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักที่ช่วยสร้างงานและ

วันที่/เวลา	กำหนดการ
	รายได้ให้ดอยตุง ทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะอาชีพที่หลากหลาย ตั้งแต่การท่องเที่ยว การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ และโรงเพาะปลูก ซึ่งทักษะและรายได้เหล่านี้ถือเป็นการสร้างพลังให้ชุมชน เปลี่ยนอาชีพให้ชาวบ้านหลายคนจากแรงงานรับจ้างเป็นเจ้าของกิจการ"
11.30 – 12.30 น.	เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

กิจกรรมการศึกษาดูงาน

นางสาวกนกวรรณ รัชตัญญิพย์ เจ้าหน้าที่เผยแพร่องค์ความรู้ กล่าวต้อนรับคณะ

และให้ชมวิดีโอโครงการพัฒนาดอยตุงฯ ณ ห้องประชุมอดิทธาธรรม หอแห่งแรงบันดาลใจ

หลังการชมวิดีโอทัศน์โครงการพัฒนาดอยตุงฯ ให้คณะกรรมการคำถาม และตอบคำถาม

กิจกรรมถอดบทเรียนจากสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการศึกษาดูงาน

คำถาม – คำตอบ

ลำดับ ที่	คำถาม	คำตอบ
1	ก่อนโครงการเข้ามาในพื้นที่ดอย ตุงฯ ชาวบ้านในพื้นที่ประกอบ อาชีพอะไร	ก่อนมีโครงการเข้ามา ชาวบ้านทำอาชีพเกษตรกรรมไร่เลื่อนลอย และปลูกฝิ่น
2	ทำไมชาวไทยภูเขาจึงมักทำไร่ เลื่อนลอย	การทำไร่เลื่อนลอย คือการขยายพื้นที่การทำไร่ ออกไปเรื่อยๆ โดยไม่ทำซ้ำที่เดิม เพราะดินใหม่ที่ทำกรขยายไปมีความอุดมสมบูรณ์ พืชพรรณเจริญเติบโตได้ ดีกว่าการปลูกซ้ำที่เก่า โดยไม่ได้คำนึงถึงผลที่ตามมาจากการขยายพื้นที่เพราะ เขาไม่มีความรู้ความเข้าใจ
2	เมื่อชาวบ้านรู้ว่าฝิ่นเป็นพืชเสพติดให้โทษทำไมชาวบ้านยังต้อง ปลูกฝิ่น	เพราะชาวบ้านขาดโอกาสและทางเลือก ที่สามารถทำได้ คนในพื้นที่เป็นชาวไทย ภูเขาที่ไม่มีเอกสารสิทธิที่ดินของทางราชการ จึงต้องอาศัยการทำเกษตรกรรม เพื่อเลี้ยงชีพเพียงอย่างเดียว แต่ด้วย ฝิ่น เป็นพืชที่สามารถใช้เป็นยารักษาโรค ยามเจ็บป่วย เป็นอาหาร และเป็นพืชเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียวที่สามารถปลูกและ ขายได้ อีกทั้งมีพ่อค้ามารับซื้อถึงหน้าบ้าน
3	โครงการฯ มีวิธีการช่วยเหลือ ด้านการส่งเสริมรายได้ให้กับ ชาวบ้านอย่างไร	ในครั้งแรกโครงการฯ จ้างงานแรงงานชาวบ้านในพื้นที่ เพื่อปลูกป่า โดยจ่าย ค่าจ้างให้กับชาวบ้านเป็นรายวันวันละ 40 บาท โดยจ่ายเงินสดให้เป็นรายวัน เพื่อให้ชาวบ้านนำเงินที่ได้ไปใช้จ่ายทำให้เห็นว่าเขาสามารถหารายได้จากการ ทำงานอื่นได้โดยไม่ต้องปลูกฝิ่นเพียงอย่างเดียว และรายได้ที่ได้จากการเป็น ลูกจ้างโครงการฯ ปลูกป่ามีรายได้มากกว่าการจำหน่ายฝิ่น
4	เด็กๆในโครงการได้รับการ สนับสนุนด้านการศึกษาอย่างไร	- ปัจจุบัน โครงการพัฒนาดอยตุงฯ มีโรงเรียนภายใต้โครงการทั้งสิ้น 8 โรงเรียน ระดับ อนุบาล ไปจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย - ระดับอนุบาล มีการเรียนการสอน แบบ Montessori โดยให้เด็กเป็นศูนย์กลาง การเรียนรู้ เพื่อให้เด็กมีพื้นฐานในการช่วยเหลือตนเองได้ สร้างเสริมพัฒนาการ ทางร่างกาย สติปัญญา การแก้ปัญหาด้วยตนเองก่อนเข้าเรียนในระดับประถม - ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีการเรียนการสอนหลักสูตร สายอาชีพ อาชีวะ ศึกษา เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กๆในพื้นที่ ได้มีโอกาสเลือกเรียนให้ เหมาะสมกับความต้องการของตนเอง - มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ สนับสนุนให้ทุนการศึกษาในระดับปริญญาตรี กับนักเรียน ที่เรียนดีแต่ขาดทุนทรัพย์

5	อยากทราบว่าเยาวชนคนรุ่นใหม่ในพื้นที่ ที่เรียนจบในระดับปริญญาตรีแล้ว จะยังกลับมาอยู่ในพื้นที่โครงการหรือไม่	เยาวชนคนรุ่นใหม่ ในพื้นที่ส่วนใหญ่ มักเริ่มต้นการทำงานในเมืองก่อนเสมอ - บางส่วนที่กลับมาทำงานในเขตพื้นที่โครงการพัฒนาโดยตรงๆ ทั้งเป็นครู โรงเรียนในพื้นที่โครงการฯ ทำงานเป็นเจ้าหน้าที่ในโครงการพัฒนาโดยตรงๆ หรือเป็นเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง - เดินทางไปทำงานต่างประเทศ เช่น เกาหลีใต้ ไต้หวัน จีนอเมริกา อิสราเอล และ ออสเตรเลีย เป็นต้น แต่สุดท้ายแล้ว ไม่ว่าคนรุ่นใหม่ในโครงการจะออกนอกพื้นที่เพื่อทำงาน แต่สุดท้ายก็ยังคงกลับมาอยู่ในพื้นที่โครงการฯ เพราะตามประเพณีปฏิบัติพ่อแม่มักปลูกฝังให้ลูกหลานรักและผูกพันกับคนในครอบครัว และลูกอย่างน้อย 1 คน จะต้องเป็นผู้ดูแลพ่อแม่
6	ทำไมจึงเรียกที่นี่ว่า ดอยตุง	พื้นที่แห่งนี้มีตำนานเล่าขานมายาวนานในเรื่องของการเกิดขึ้นของดอยตุง เป็นพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ มีพระธาตุคู่บ้านคู่เมืองชาวเชียงราย ที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุพระรากขวัญเบื้องซ้าย(กระดูกไหปลาร้า) ขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ดอย หมายถึงภูเขา ตุง หมายถึง ธงของชาวล้านนา ที่มีความเกี่ยวข้องกับขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวล้านนา ไม่ว่าจะใช้ในงานมงคล หรือ อวมงคลก็ตาม
7	ชาวบ้านในพื้นที่ มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่าอย่างไร	มีโครงการปลูกป่าทดแทน ทำเกษตรกรรมในเขตที่จัดสรรให้เท่านั้นไม่รุกล้ำ ในเขตป่าอนุรักษ์ และป่าต้นน้ำ ก่อนการร่วมดูแลรักษาป่า ชาวบ้านต้องมีความเข้าใจถึงผลกระทบจากการตัดไม้ทำลายป่า เช่น การเกิดดินถล่มจากการไม่มีป่าช่วยอุ้มน้ำพองหน้าดิน ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล และไฟฟ้า รักษากฎระเบียบข้อปฏิบัติในการใช้สอยทรัพยากรป่าไม้ร่วมกัน

ข้อเสนอแนะและสิ่งที่ได้เรียนรู้จากวันนี้

1. ก่อนเดินทางมาศึกษาดูงานโครงการพัฒนาโดยตรงๆ มีข้อมูลเกี่ยวกับโครงการฯ น้อยมาก เพราะเดินทางมาจากภาคใต้ มาศึกษาดูงานโครงการฯ ทางภาคเหนือเป็นครั้งแรก
2. มีความคาดหวังว่าจะได้เห็นสถานที่โครงการฯ ที่เป็นลักษณะ ฟาร์มปศุสัตว์ หรือเพาะปลูกพืชผักเมืองหนาว และร้านขายสินค้าโครงการหลวง เท่านั้น แต่เมื่อได้มาชมวิถีทัศน์โครงการฯ แล้วกลับไม่ใช่อะไรที่คิด พื้นที่แห่งนี้เต็มไปด้วยความสวยงามที่ได้มาจากการให้โอกาส คน และการพัฒนาศักยภาพของคนในพื้นที่อย่างแท้จริง โดยมีแบบอย่างจากการทรงงานของสมเด็จพระเจ้า และราชสกุลมหิตลทุกพระองค์

3. ได้เห็นถึงความปรีชาของสมเด็จย่าที่ทรงเป็นผู้มีพระวิสัยทัศน์อันยาวไกลดูแลทุกข์สุข ของชาวบ้านได้อย่าง ยั่งยืน และดูแลอย่างเท่าเทียมกันไม่ว่าจะเป็นชนเผ่าใดก็ตาม